

Učenje na daljavo: **ZGODOVINA** – 9.b razred

Teden: 23. – 27. 3. 2020

Pozdravljena učenka/učenec!

Tudi v tem tednu bo naše šolsko delo potekalo drugače kot smo vajeni, a upam, da kljub vsemu uspešno.

Navodila so sledeča:

- rešiš priložene naloge (delovni list), s pomočjo katerih boš svoje znanje ponovil/utrdiril
- če imaš možnost, boš mi najkasneje **do petka** (27.3.2020) sporočil kako ti gre = koliko si naredil, kje imaš težave, ali česa ne razumeš... Lahko mi pišeš tudi kar tako in mi pošlješ kakšno slikico. Vesela bom tvojega sporočila. ☺☀

Ne pozabi: Novo snov znaš takrat, ko jo znaš ob zaprtem učbeniku ali zvezku na glas obnoviti (s svojimi besedami) in jo znaš povezati s preteklimi snovmi!

Na poti k spoznavanju novega ti pomagajo slike iz učbenika, tvoji izpiski in naloge v delovnem zvezku oz. vprašanja v učbeniku.

V začetku maja nas čaka tudi **NPZ**. Predlagam da, ko ti čas dopušča, ponavljaš snovi preteklih let (po zvezkih). Pod zavihkom tvojega razreda na spletni strani šole pa boš našel/-a tudi posebno mapo NPZ. V njej se nahaja izpitna pola enega od preteklih NPZ. Naloge reši, rešitve pa preveri na spletni strani: <https://www.ric.si/mma/N161-511-3-2/2016062013564355/>

Za vsa vprašanja, dileme in dodatna pojasnila ti bom v teku tedna na razpolago preko e-naslova: petra.desman@quest.arnes.si

Veliko zdravja in delovne vneme ti želim,

tvoja učiteljica zgodovine

Petra Dešman Senčar

1. snov: **ŽIVLJENJE V SOCIALISTIČNI JUGOSLAVIJI** (četrtek, 26.3.2020)

- Vsebino tabelske slike, ki ti jo prilagam, si **prilepi v zvezek** (če nimaš možnosti, da natisneš, potem prepisi).
- Ko končaš s prepisom, odpri učbenik, str. 123 - 130 ter si **preberi vsa** poglavja iz te snovi.
- Ne pozabi natančno pregledati **slik v učbeniku** ter prebrati priloženih zgodovinskih virov, da boš snov lahko lažje razumel/-a.
- O tej temi se lahko pogovarjaš tudi s svojimi starši in starimi starši, saj ti bodo znali povedati veliko zanimivega, kako je potekalo vsakdanje življenje v takratni državi.
- Po končanem branju vzemi **samolepilne lističe ter naredi kratke zapiske** prebranega. Listke **pusti prilepljene v učbeniku**, ker ga bom v šoli pregledala. Pazi, da izpisuješ samo bistvo in pazi na preglednost izpisanega!
- Od tebe pričakujem, da mi boš ob pomoči tvojih izpiskov znal povedati ustno obnovo prebranega iz učbenika.
- Ob koncu odgovori na vprašanju iz učbenika na str. 125, 127 in 130. Odgovore zapiši na samolepilne lističe, ki naj prav tako ostanejo prilepljeni v učbeniku.
- **Poglej priložene spletne strani (ponovitev Slovenske poveljne zgodovine):**
<http://radoved.si/projekt/86>

1. SPLOŠNO POMANJKANJE IN SAMOPOSTREŽNE TRGOVINE

- Zaradi pomanjkanja je uvedena racionalizacija živil (moka, meso, sladkor) = ŽIVILSKE NAKAZNICE in drugih izdelkov (oblačila, obutev)
- OBVEZEN ODKUP
Kmetje morajo obvezno oddati del pridelka državi, v zameno dobijo sol in sladkor (odpor).
- 1951 boljša preskrba in prosto oblikovanje cen (tudi prosta prodaja svojih izdelkov).
- Povečana ponudba industrijskega blaga (za 15 %) = dvig življenjskega standarda.

2. AGRARNA REFORMA in NACIONALIZACIJA

- 1945 – AGRARNA REFORMA – veleposestniki izgubijo pravico do zemlje, majhni kmetje pa postanejo lastnik le-te (»Zemljo tistemu, ki jo obdeluje«). Večji del zemljišč, zlasti gozdov ostane v lasti države. Zemljo je država dobila s predhodnim odvzemom (Cerkvi, kolaborantom...)
- 1946 – ZAKON O NACIONALIZACIJI – podržavljanje zasebnih podjetij, trgovin, hotelov.

3. KULTURNA DEJAVNOST PO VOJNI

- Delovanje kulturnih društev pod nadzorom KPJ.
- Mladinska in pionirska organizacija – želja po vplivu na mladino
- Ustanovljene pomembne slovenske kulturne ustanove (Slovenska filharmonija)
- Razvoj filmske umetnosti (prvi celovečerni film Na svoji zemlji, Kekec)
- REFORMA ŠOLSTVA (obvezna 8-letna OŠ za vse, uvedeno strokovne in poklicne šole ter gimnazije)
- Želja po omejitvi vpliva katoliške Cerkve na šolstvo in kulturo.

4. UVEDBA PETLETK

- ⊗ Po vzoru SZ, delovanje podjetij po državnem načrtu, navodila iz Beograda = ADMINISTRATIVNI SOCIALIZEM (Slovenija prispeva svoje dohodke za manj razvite)
- ⊗ 1947 prvi PETLETNI PLAN (cilj: postati bolj industrijsko razviti, uvedba težke industrije, elektrifikacija)
- ⊗ Težave po 1948 zaradi spora z Informbirojem (slabše razmere v državi), opuščanje administrativnega socializma.

5. SAMOUPRAVLJANJE

- ✓ Uvedba DECENTRALIZACIJE – SAMOUPRAVLJANJE: soodločanje delavcev v tovarnah (delavski svet), KPJ se naj ne vmešava državo, več pristojnosti imajo občine.
- ✓ Pritisk partije se le delno zmanjša, večja pa se gospodarski razvoj.
- ✓ 1957 začetek 2. PETLETKE (večji izvoz, razvoj kmetijstva, prometa, gradbeništva)

6. RAZVOJ »LIBERALISTIČNEGA« PROGRAMA v SLOVENIJI

- Razvoj bančništva, turizma, storitvenih dejavnosti in zaposlovanja bolj izobraženih
- Usmerjenost gospodarstva v izvoz
- Nasprotovanje KPJ

7. IZBOLJŠANJE ŽIVLJENJA V SLOVENIJI v 50. In 60, UPAD V 70. letih

- Veča se narodni dohodek in plače, izvoz izdelkov v Z Evropo, vedno večje razlike med Slovenijo in ostalimi republikami po višini standarda; več socialnih in zdravstvenih storitev, več osebnih in tovornih vozil, zahodni način oblačenja
- KULTURNI VPLIV ZAHODA – film, radio, revije, rock n rol, študentsko gibanje
- DOPUSTI – sindikalni turizem, na Jadranski obali, športne prireditve

2. snov: **PONAVLJANJE IN UTRJEVANJE** (petek, 27.3.2020)

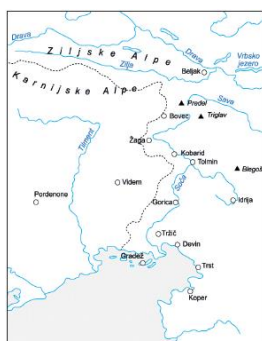
- **Poglej priložene spletne strani (ponovitev Slovenske poveljne zgodovine):**
<http://radoved.si/projekt/86>

- Ta ura je namenjena ponovitvi že predelanih poglavij (vijolični del v učbeniku). Pripravila sem ti delovni list z nalogami, ki ga reši. Če imaš možnost, delovni list natisni in ga prilepi v zvezek, sicer pa rešitve nalog samo zapiši v zvezek.

NALOGE ZA PREVERJANJE ZNANJA ZA 9. RAZRED SLOVENCİ V 20. IN 21. STOLETJU

Ime in priimek: _____ Razred: _____ Datum: _____

1. Na zemljevidu označi potek soške fronte po slovenskem ozemlju.

a) Kako je vojna vplivala na življenje ljudi na tem območju?

b) Zakaj je bilo bojevanje na soški fronti težko?

2. Preberi besedilo in odgovori na vprašanja.

»Podpisani poslanci, ki so združeni v Jugoslovanskem klubu, izjavljajo, da zahtevajo na temelju narodnega načela /.../, naj se vsa ozemlja monarhije, v katerih prebivajo Slovenci, Hrvati in Srbi, združijo pod žezlom habsburško-lotarinške dinastije v samostojno državno telo.«

a) Kateri deklaraciji pripada besedilo?

b) Kaj so v njej poslanci zahtevali?

c) Ob katerih prelomnih dogodkih je nastala Država Slovencev, Hrvatov in Srbov?

3. Navedi dva glavna razloga, zaradi katerih se je Država SHS odločila za povezavo s Kraljevino Srbijo.

4. Kakšna je bila vloga generala Rudolfa Maistra v bojih za severno mejo?

5. **Dokončaj trditve, ki se nanašajo na določitev slovenskih meja po prvi svetovni vojni.**

- a) Na pariški mirovni konferenci so se odločili, da se na Koroškem izvede _____.
- b) Večina Korošcev se je v coni A izrekla za (državo) _____.
- c) Po dolgotrajnih pogajanjih sta Italija in Kraljevina SHS novembra 1920 podpisali _____ pogodbo.
- d) S Trianonsko pogodbo je Jugoslaviji pripadlo (pokrajina) _____

6. **Katero ureditev je v Kraljevini SHS uvedla Vidovdanska ustava?**

- a)
- b)

7. **Na Slovenskem so delovali trije politični tabori. Poimenuj jih in ob njih navedi njihove glavne politične stranke.**

Tabor:			
Stranka:			

8. **Obkroži črke pred pravilnimi trditvami. Pravilne so tri.**

- a) Slovenska industrija je bila najbolj razvita v Jugoslaviji.
- b) Velik razmah so doživele lesna, kovinska in tekstilna industrija.
- c) Trgovina je bila slabo razvita.
- č) Vse večji pomen je pridobival turizem.
- d) V gospodarstvu je prevladoval domači kapital.

9. **Ob začetku druge svetovne vojne so kmetje predstavljali polovico prebivalstva.**

- a) S katerimi težavami so se med obema vojnama spopadali?

- b) Kdaj se je njihov položaj nekoliko izboljšal?

10. **S pomočjo fotografij opiši kulturni napredek.**

a) Katera ustanova (na sliki) je bila ustanovljena leta 1919?

b) Navedi dva pomena, ki ju je imela za Slovence.

11. Navedenim ustvarjalcem pripiši področje, na katerem so ustvarjali.

Jože Plečnik

Oton Župančič

Marij Kogoj

Ivana Kobilca

11. Kateri okupatorji so si razdelili slovensko ozemlje?

a) Kaj so nameravali narediti s slovenskim narodom?

12. Kakšen je bil odziv na okupacijo?

a) V meščanskem taboru: _____

b) V marksističnem taboru: _____

13. Kaj je bilo značilno za partizanski način bojevanja?

14. Pazljivo preberi spodnje trditve. Če je trditev pravilna, obkroži DA, če je napačna, obkroži NE in jo pravilno zapiši.

a) Z okupacijo se je sodelovanje med meščanskim in komunističnim taborom poglobilo. DA NE

b) Z oboroženim sodelovanjem z okupatorjem so pripadniki vaških straž in četnikov vse bolj prehajali v kolaboracijo. DA NE

c) VOS je s smrtjo kaznovala številne protikomunistično usmerjene Slovence.

DA NE

č) Domobranci so delovali kot pomožne policijske sile pod partizanskim poveljstvom.

DA NE
